

NOTA DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1 Titlul proiectului de act normativ

**Hotărâre
pentru stabilirea mecanismului național de luare a deciziei de reintroducere a controalelor la frontierele interne, precum și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1152/2014 privind organizarea, funcționarea și compunerea Centrului Național de Conducere a Acțiunilor de Ordine Publică**

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ reprezintă inițiativa Ministerului Afacerilor Interne pentru asigurarea cadrului legislativ necesar stabilirii mecanismului național de luare a deciziei de reintroducere a controalelor la frontierele interne, în aplicarea art. 9¹ alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României, cu modificările și completările ulterioare.

2.2 Descrierea situației actuale

În conformitate cu art.3 alin.(2) din Tratatul privind Uniunea Europeană, Uniunea cuprinde un spațiu de libertate, securitate și justiție fără controale la frontierele interne, în interiorul căruia este asigurată libera circulație a persoanelor, în corelare cu măsuri adecvate privind controlul la frontierele externe, dreptul de azil, imigrarea, precum și prevenirea criminalității și combaterea acestui fenomen.

Regulamentul (UE) 2016/399 din 9 martie 2016 cu privire la Codul Uniunii privind regimul de trecere a frontierelor de către persoane (Codul frontierelor Schengen), cu modificările și completările ulterioare, stabilește normele care reglementează circulația persoanelor către și din spațiul fără controale la frontierele interne („spațiul Schengen”), precum și între statele membre care participă la spațiul Schengen.

În data de 30 decembrie 2023 a fost adoptată Decizia (UE) 2024/210 a Consiliului din 30 decembrie 2023 privind aplicarea integrală a dispozițiilor acquis-ului Schengen în Republica Bulgaria și în România.

Conform art. 1 prima teză din Decizia (UE) 2024/210 a Consiliului, de la data de 31 martie 2024, România aplică în integralitate dispozițiile acquis-ului Schengen, menționate în anexa la decizie, inclusiv cele referitoare la frontierele interne – titlu III din Codul frontierelor Schengen.

Astfel, într-o primă etapă, începând cu data de 31 martie 2024 au fost eliminate controalele asupra persoanelor la frontierele aeriene și maritime interne dintre Bulgaria și România și între ele și celelalte țări din spațiul fără controale la frontierele interne (Regatul Belgiei, Republica Cehă, Regatul Danemarcei, Republica Federală Germania, Republica Estonia, Republica Elenă, Regatul Spaniei, Republica Franceză, Republica Croația, Republica Italiană, Republica Letonia, Republica Lituania, Marele Ducat al Luxemburgului, Ungaria, Malta, Regatul Țărilor de Jos, Republica Austria, Republica Polonă, Republica Portugheză, Republica Slovenia, Republica Slovacă, Republica Finlanda și Regatul Suediei, precum și cu Islanda, Principatul Liechtenstein, Regatul Norvegiei și Confederația Elvețiană, denumite în continuare state membre Schengen).

Codul frontierelor Schengen prevede absența controalelor la frontieră a persoanelor care trec frontierele interne ale statelor membre ale Uniunii și stabilește normele care reglementează controlul la frontiere al persoanelor care trec frontierele externe ale statelor membre ale Uniunii.

În ultimii ani, mai multe state membre ale Uniunii Europene au recurs la controale la frontierele interne¹ pentru a aborda provocări, care, prin natura lor, nu s-au limitat la teritoriul unui singur stat membru. Într-un spațiu al libertății, securității și justiției, menținerea ordinii și securității publice în spațiul Schengen este o responsabilitate comună, care necesită o acțiune comună și coordonată la nivelul Uniunii și între statele membre, pe baza principiului ca acest spațiu de libertate, securitate și justiție să rămână un spațiu fără controale la frontierele interne.

Astfel, în cuprinsul titlului III capitolul II din Codul Frontierelor Schengen sunt prevăzute situațiile în care statele membre Schengen pot reintroduce controalele, la frontierele interne, după cum urmează:

- există o amenințare gravă la adresa ordinii publice sau a securității interne, care rezultă în special din: incidente sau amenințări teroriste și din amenințări reprezentate de forme grave de criminalitate organizată; situații de urgență de sănătate publică de amploare; o situație excepțională caracterizată de deplasări neautorizate, neașteptate și de amploare ale resortisanților țărilor terțe între statele membre, care exercită o presiune considerabilă asupra resurselor și capacităților generale ale autorităților competente bine pregătite și care ar putea pune în pericol funcționarea generală a spațiului fără controale la frontierele interne, astfel cum reiese din analiza informațiilor și din toate datele disponibile, inclusiv din cele transmise de agențiile relevante ale Uniunii; evenimentele internaționale de proporții ori cu mare vizibilitate.

- mecanismul de evaluare și monitorizare Schengen arată că există deficiențe grave persistente legate de controalele la frontierele externe, care periclitează funcționarea generală a spațiului fără controale la frontierele interne.

Domeniul de aplicare și durata reintroducerii temporare a controalelor la frontiere nu trebuie să depășească ceea ce este strict necesar pentru a răspunde la amenințarea gravă identificată. Statele membre trebuie să evalueze oportunitatea măsurii de reintroducere a controalelor la frontierele interne, impactul probabil al unei astfel de măsuri asupra circulației persoanelor în spațiul Schengen fără controale la frontierele interne și asupra regiunilor transfrontaliere, și să stabilească dacă obiectivele urmărite nu pot fi atinse prin alte măsuri, inclusiv prin măsuri alternative.

La nivelul statelor membre Schengen, transpunerea, punerea în aplicare și dezvoltarea acquis-ului Schengen, au fost puse în aplicare mecanisme specifice, în funcție de modul de organizare a instituțiilor cu atribuții în domeniu.

La nivel național nu există un cadru juridic specific în domeniul reintroducerii controalelor la frontierele interne. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României, cu modificările și completările ulterioare, conține unele referiri la regimul frontierei interne, fără a stabili un sistem instituțional decizional de reintroducere a controalelor la frontierele interne.

Problematica reintroducerii controalelor la frontierele interne, în situații excepționale, este abordată și de Strategia națională de management integrat al frontierei de stat a României 2023-2027, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 522/2023, care statuează faptul că, în această situație este necesară stabilirea unui mecanism național de decizie, care să reunească, atât structurile de aplicare a legii și serviciile de informații, cât și componenta politică, la nivel corespunzător implicațiilor ce decurg dintr-o asemenea decizie.

Prin urmare, în temeiul art. 9¹ alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001, cu modificările și completările ulterioare, Ministerul Afacerilor Interne a elaborat prezentul proiect de act normativ.

2.3 Schimbări preconizate

Prin prezentul proiect de act normativ vizează următoarele:

1. Crearea mecanismului național de luare a deciziei de reintroducere a controalelor la frontierele interne, în sensul:

➤ reglementării procedurii aplicabile în cazurile care necesită luarea de măsuri în situații în care există o

¹ Lista actualizată a statelor membre care au reintrodus controalele la frontierele interne poate fi accesată pe pagina de internet a Comisiei Europene: Temporary Reintroduction of Border Control - European Commission

amenințare gravă la adresa ordinii publice sau a securității interne, precum și în situații de deficiențe grave persistente legate de controalele la frontierele externe, care periclitează funcționarea generală a spațiului fără controale la frontierele interne.

- stabilirii faptului că reintroducerea temporară a controalelor la frontierele interne sau, după caz, prelungirea acestora se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorităților naționale cu competențe în domeniul apărării, ordinii publice, securității naționale și sănătății publice, numai atunci când o astfel de măsură este strict necesară și proporțională pentru a răspunde unei amenințări grave la adresa ordinii publice sau a securității interne.
 - instituirii obligației în sarcina Centrului Național de Conducere a Acțiunilor de Ordine Publică (denumit în continuare CNCAOP), respectiv a Departamentului pentru Situații de Urgență (denumit în continuare DSU), din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, de a realiza evaluarea necesității și a proporționalității reintrodusei controalelor la frontierele interne, respectiv a prelungirii acestora, în funcție de amenințarea depistată.
 - stabilirii faptului că, pe baza evaluării efectuate, CNCAOP sau CNSU emite decizii/adoptă hotărâri, cu privire la propunerile autorităților naționale competente de reintroducere temporară sau prelungire a controalelor la frontierele interne.
 - desemnării Direcției Generale Management Operațional (denumită în continuare DGMO) din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, precum și a DSU în calitate de structuri responsabile de elaborarea proiectelor de hotărâri ale Guvernului privind reintroducerea temporară a controalelor la frontierele interne, respectiv de prelungire a acestora;
 - reglementării faptului că, în situații de deficiențe grave persistente, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Afacerilor Externe propun prim-ministrului Guvernului României, prin memorandum, aplicarea sau neaplicarea recomandării Consiliului Uniunii Europene de reintroducere temporară a controalelor la frontierele interne;
 - desemnării Direcției Generale Afaceri Europene, Schengen și Relații Internaționale (denumită în continuare DGAESRI) din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, ca fiind responsabilă de elaborarea proiectului hotărârii Guvernului, în cazul în care prin memorandum se decide în sensul aplicării recomandării Consiliului Uniunii Europene. În ipoteza în care decizia adoptată prin memorandum este de neaplicare a recomandării Consiliului Uniunii Europene, Ministerul Afacerilor Interne, prin grija DGAESRI, informează Comisia Europeană cu privire la decizia de a nu da curs respectivei recomandări, precum și motivele care stau la baza respectivei decizii.
 - desemnării Direcției Informare și Relații Publice din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, în calitate de structură responsabilă de informare a societății civile cu privire la reintroducerea sau prelungirea controalelor la frontierele interne, în aplicarea art.34 din Codul frontierelor Schengen.
 - instituirii, în sarcina Ministerului Afacerilor Interne, cu avizul Ministerului Afacerilor Externe, de a transmite Comisiei Europene solicitarea de formulare a propunerii de recomandare cu privire la reintroducerea temporară a controalelor la frontierele interne și de înaintare a acesteia către Consiliul Uniunii Europene, în aplicarea art.29 alin.(2) teza a treia din Codul frontierelor Schengen. În cazul în care Comisia Europeană decide să înainteze Consiliului Uniunii Europene propunerea de recomandare, Ministerul Afacerilor Interne, prin grija DGAESRI, elaborează proiectul hotărârii Guvernului privind reintroducerea controalelor la frontierele interne.
 - instituirii în sarcina DSU sau DGMO, după caz, obligația de a elabora raportul prevăzut de art.33 alin.(1) din Codul frontierelor Schengen, în vederea transmiterii acestuia, cu aprobarea prim-ministrului Guvernului României, către Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană.
2. **Modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1152/2014, în sensul:**
- introducerii, după litera k) a art.9, a unei noi litere, lit.k¹) în sensul instituirii posibilității CNCAOP de a emite decizii cu privire la propunerile autorităților naționale competente de reintroducere temporară sau de prelungire a controalelor la frontierele interne, în cazul amenințărilor prevăzute la art.25 alin.(1) lit.a), c) și d) din Codul frontierelor Schengen.
 - actualizării denumirii instituțiilor indicate în anexa la Hotărârea Guvernului nr.1152/2014, având în

vedere modificările intervenite în componența Guvernului de la momentul adoptării actului normativ de referință și până în prezent.

2.4 Alte informații

Secțiunea a 3-a Impactul socioeconomic

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Proiectul de act normativ are în vedere crearea cadrului legal care să permită aplicarea eficientă a titlului III capitolul II din Codul frontierei Schengen, luând în considerare temeiul legal reprezentat de art.9¹ alin.(2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.105/2001, cu modificările și completările ulterioare.

3.2 Impactul social

Crearea unui spațiu în care este asigurată libertatea de circulație a persoanelor în interiorul frontierei interne reprezintă una dintre principalele realizări ale Uniunii. Funcționarea normală și consolidarea unui astfel de spațiu, care se bazează pe încredere și solidaritate, reprezintă un obiectiv comun al Uniunii și al statelor membre care au convenit să facă parte din acesta. Absența frontierei interne și împărțirea frontierei externe creează o responsabilitate comună pentru statele membre de a asigura un spațiu de libertate, securitate și justiție. În acest sens, reintroducerea temporară a controlului la frontierele interne care este una excepțională și utilizată numai în ultimă instanță, contribuie la salvagardarea climatului de ordine publică, securitate și sănătate publică.

3.3 Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Codul frontierei Schengen recunoaște pe deplin dreptul suveran al statelor membre ale Uniunii Europene de a reintroduce controalele la frontierele interne, în special atunci când este necesară o reacție urgentă, inclusiv în situația unei amenințări care pune în pericol funcționarea generală a spațiului Schengen și, prin urmare, impune un răspuns european.

Proiectul de act normativ conține măsuri menite a asigura aplicarea titlului III capitolul II din Codul frontierei Schengen și respectă drepturile și principiile fundamentale prevăzute în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special libertatea de circulație și de ședere, precum și garanțiile prevăzute la articolele 3, 4 și 7 din Codul frontierei Schengen.

3.4 Impactul macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9 Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv cheltuieli cu privire la cheltuieli și venituri						
-în mii lei (RON)-						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări d) alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii d) alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;						

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.
4.8 Alte informații
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare
5.1 Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor care transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE) Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.1 Măsuri normative necesare transunerii directivelor UE Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.3.2 Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE Proiectul de act normativ conține măsuri menite a asigura aplicarea eficientă a titlului III capitolul II al Codului frontierei Schengen.
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.5 Alte acte normative și/sau documentele internaționale din care decurg angajamente asumate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
5.6 Alte informații
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ
6.1 Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.2 Informații privind procesul de consultarea cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.3 Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale Au fost efectuate consultări în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.
6.4 Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.
6.5 Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi Prezentul proiect de act normativ urmează a fi supus avizării: a) Consiliului Legislativ
6.6 Alte informații

7.1 Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost elaborat cu respectarea prevederilor Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, cu modificările și completările ulterioare, fiind afișat pe pagina de internet a M.A.I. la data de 09.01.2025.

7.2 Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice**Secțiunea a 8-a****Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ****8.1 Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ**

Prevederile prezentului act normativ vor fi puse în aplicare de instituțiile cu responsabilități în domeniu.

8.2 Alte informații

Față de cele prezentate, **proiectul hotărârii Guvernului pentru stabilirea mecanismului național de luare a deciziei de reintroducere a controalelor la frontierele interne, precum și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1152/2014 privind organizarea, funcționarea și compunerea Centrului Național de Conducere a Acțiunilor de Ordine Publică**, a fost însușit de instituțiile interesate.

**VICEPRIM-MINISTRU,
MINISTRUL AFACERILOR INTERNE**

Marian-Cătălin PREDOIU

AVIZĂM

**p. SECRETARUL GENERAL AL GUVERNULUI
SECRETAR DE STAT**

Mihnea-Claudiu DRUMEA

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Emilian-Horațiu HUREZEANU

MINISTRUL APĂRĂRII NAȚIONALE

Angel TÎLVĂR

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

Alexandru RAFILA

**MINISTRUL ECONOMIEI, DIGITALIZĂRII,
ANTREPRENORIALULUI ȘI TURISMULUI**

Bogdan IVAN

**MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR
PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI**

Attila CSEKE

**MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII
RURALE**

Florin Ioan BARBU

**MINISTRUL MEDIULUI, APELOR ȘI
PĂDURILOR**

Mircea FECHET

**MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI
INFRASTRUCTURII**

Sorin Mihai GRINDEANU

**DIRECTORUL SERVICIULUI DE PROTECȚIE
ȘI PAZĂ**

General dr. Lucian-Silvan PAHONȚU

**DIRECTORUL SERVICIULUI DE INFORMAȚII
EXTERNE**

Gabriel VLASE

**DIRECTORUL SERVICIULUI ROMÂN DE
INFORMAȚII**

Față de cele prezentate, proiectul hotărârii Guvernului pentru stabilirea mecanismului național de luare a deciziei de reintroducere a controalelor la frontierele interne, precum și pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1152/2014 privind organizarea, funcționarea și compunerea Centrului Național de Conducere a Acțiunilor de Ordine Publică, a fost însușit de instituțiile interesate.

**DIRECTORUL SERVICIULUI DE
TELECOMUNICAȚII SPECIALE**

General ing. Ionel-Sorin BĂLAN

**VICEPRIM-MINISTRU, MINISTRUL
FINANȚELOR**

Barna TÁNCZOS

**PREȘEDINTELE AUTORITĂȚII NAȚIONALE
SANITARE VETERINARE ȘI PENTRU
SIGURANȚA ALIMENTELOR**

Dr. Alexandru Nicolae BOCIU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Radu MARINESCU